

Шевченко І. О.¹, Фуртуне В. М.¹

¹ д-р екон. наук, доц., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна

² здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спец. 075 Маркетинг,
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДЕМОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІКИ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ

Поняття демографія та економіка дуже тісно пов'язані між собою. Такі демографічні процеси як народжуваність, смертність, міграція та зміна вікової структури населення суттєво впливають на економічний розвиток країни, а економічні умови в свою чергу визначають демографічні тенденції. Загалом можна виділити такі основні взаємозв'язки між демографією та економікою:

Робоча сила та продуктивність – оскільки кількість працездатного населення впливає на обсяг виробництва товарів та послуг, а зменшення народжуваності може призвести до дефіциту робочої сили в майбутньому. Також важливо зазначити вплив на якість робочої сили – оскільки рівень освіти, навички та здоров'я населення визначають його продуктивність, а інвестиції в освіту та охорону здоров'я можуть підвищити потенціал економічного зростання.

Споживання та інвестиції – через те, що різні вікові групи мають різні потреби, наприклад молоді люди, як правило, більше витрачають на освіту та розваги, тоді як старші — на охорону здоров'я та догляд. Молоде населення сприяє інвестиціям в освіту та інфраструктуру, оскільки інвестори розраховують на майбутнє зростання економіки, а старше покоління, як правило, має більше заощадження, що може стимулювати інвестиції.

Соціальна політика та державні фінанси — так як старіння населення збільшує витрати на пенсію, в результаті це може створити тиск на державні бюджети. Також старіння населення має вплив на охорону здоров'я, оскільки зростання частки літніх людей підвищує попит на медичні послуги.

Яскравим прикладом впливу демографії на економіку є запровадження політики «одна сім'я – одна дитина» в Китаї. Тому що після запровадження цієї політики, спостерігається старіння населення, що створює виклики для пенсійної системи та економічного зростання

Економічна демографія — наука, яка вивчає механізми взаємозв'язку і взаємовпливу економічного розвитку і відтворення населення, а також аналізує вплив демографічних процесів на розвиток продуктивних сил, на зміну його змісту. Завдання економічної демографії полягає в тому, щоб встановити залежність між розвитком економіки та основними показниками

зростання чисельності населення, змінами соціальної структури і міграційними процесами.

Економічна демографія дуже важлива, оскільки завдяки їй ми можемо прогнозувати майбутні демографічні зміни та оцінювати їхні потенційні наслідки для економіки, це дозволяє урядам та бізнесу створювати стратегії, які враховують ці зміни.

Розуміння взаємозв'язків між демографії та економікою допомагає розробляти ефективніші соціальні та економічні політики. Наприклад, для країн із високим рівнем старіння населення важливо розробляти пенсійні реформи та заохочувати імміграцію.

У висновку можна сказати, що у сучасному світі демографічні процеси набувають все більшої динаміки. Старіння населення, урбанізація, міграційні кризи – це лише деякі з викликів, з якими стикаються економіки різних країн. Для того щоб успішно адаптуватися до цих змін, необхідні комплексні заходи, спрямовані на забезпечення балансу між економічним зростанням і соціальним добробутом. Інвестування в освіту, охорону здоров'я, розвиток інфраструктури та створення сприятливого бізнес-клімату – це лише деякі з напрямків, які можуть допомогти подолати демографічні виклики та забезпечити сталий розвиток.

Перелік використаної літератури

1. Доповідь: Ненароджене економічне зростання - Український інститут майбутнього. Український інститут майбутнього - Кадровий резерв майбутнього. URL: <https://uifuture.org/publications/dopovid-nenarodzhene-ekonomichne-zrostannya/>

2. Політика однієї дитини – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Політика_однієї_дитини

3. www.wikidata.uk-ua.nina.az. Економічна демографія. www.wikidata.uk-ua.nina.az. URL: https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Економічна_демографія.html

4. Шевченко І. О. Глобальні проблеми як складова системи глобальної економіки. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції. Х.: ХНАДУ. Харків, 25 листопада 2022 р. С.162-164.